

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Робоча програма навчальної дисципліни
«Облік у неприбуткових організаціях»
для студентів напряму
підготовки «Облік і аудит»
денної форми навчання

Укладачі

Н. В. Глебова
І. Г. Волошан

Відповідальний за випуск

А. А. Пилипенко

Затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку.
Протокол № 1 від 01.09.2009 р.

Р Робоча програма навчальної дисципліни "Облік у неприбуткових організаціях" для студентів напряму підготовки "Облік і аудит" денної форми навчання / Укл. Н. В. Глебова, І. Г. Волошан – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 48 с. (Укр. мов.).

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її розподіл за змістовними модулями і темами, теми семінарських, практичних занять, завдання для самостійної роботи та індивідуальне навчально-дослідне завдання, методичні рекомендації щодо закріплення знань та система оцінювання студентів.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки "Облік і аудит" .

ВСТУП

Неприбуткові організації це невідприємницькі суспільства, що займаються некомерційним господарюванням, або організації, діяльність яких направлена на досягнення економічних, соціальних і інших результатів без мети отримання прибутку.

З точки зору ведення бухгалтерського обліку неприбуткові організації можливо поділити на дві категорії. Перша – бюджетні установи, які здійснюють основну діяльність за рахунок бюджетів різних рівнів. Вони мають окремий план рахунків, а порядок ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності для них встановлює Державне казначейство України. До складу другої групи входять усі інші неприбуткові організації.

Бухгалтерський облік у неприбуткових організаціях є інформаційною системою, що містить вичерпні фінансові відомості про організацію як суб'єкт господарської діяльності. Він базується на певних правилах визначення, записування, класифікації та інтерпретування операцій або подій, пов'язаних із діяльністю установи. Усе це і становить метод бухгалтерського обліку, який складається з таких елементів: документація та інвентаризація; оцінка й калькуляція; рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс і звітність.

Бухгалтерський облік є вирішальним чинником ефективного управління неприбутковою організацією. Система бухгалтерського обліку має бути актуальною, надійною та ефективною.

Система організації бухгалтерського обліку у неприбуткових організаціях базується на чинних законах України та нормативних документах з бухгалтерського обліку, а також ураховує принципи діяльності неприбуткових установ.

Навчальна дисципліна «Облік у неприбуткових організаціях» належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін галузі знань «Економіка і підприємництво» напряму підготовки «Облік і аудит».

Мета вивчення навчальної дисципліни – ознайомлення з головними підходами до формування чинних методик обліку діяльності неприбуткових організацій, оволодіння студентами необхідними теоретичними знаннями з бухгалтерського обліку основних операцій, розвиток навичок самостійної роботи зі спеціальною літературою, оволодіння та поглиблення практичного досвіду з вирішення завдань обліку і

використання надалі отриманих знань адаптуючи їх до практичної роботи.

Предметом дисципліни є розкриття економічного змісту операцій неприбуткових організацій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Ведення бухгалтерського обліку в різних організаціях вимагає вивчення аналізу й контролю, а також знань навчальних дисциплін «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Облік у бюджетних установах».

При викладанні навчальної дисципліни «Облік у неприбуткових організаціях» основу становлять лекції, які гармонійно доповнюються практичними заняттями, самостійною та індивідуальною роботою студентів.

Структура робочої програми даної навчальної дисципліни наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Структура програми навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка бакалаврів	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS – 3, у тому числі: змістовних модулів – 1; самостійна робота.	Шифр та назва галузі знань: 0305 «Економіка і підприємництво»	Вибіркова. Рік підготовки: 4. Семестр: 1(7)
Кількість годин: усього – 108. Модуль 1 – 108.	Назва напрямку підготовки: «Облік і аудит»	Лекції: кількість годин – 17. Практичні (семінарські): кількість годин – 17. Самостійна робота: кількість годин – 56. Індивідуальна робота: кількість годин – 18.
Кількість тижнів викладання навчальної дисципліни: 17. Кількість годин на тиждень – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю: ПМК

1. Кваліфікаційні вимоги до студентів у галузі обліку у неприбуткових організаціях

До вивчення навчальної дисципліни «Облік у неприбуткових організаціях» студент має прослухати навчальні дисципліни гуманітарного циклу. А з циклу фундаментальних навчальних дисциплін студент повинен вивчити «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Облік у бюджетних установах», «Аудит», «Контроль і ревізія», «Правознавство», «Облік у галузях виробництва і послуг», та інші, тому що вони тісно пов'язані з даною навчальною дисципліною та отримані на їх основі знання дозволяють студентові засвоїти теоретичні положення, надають можливість досягнути знання та придбати навички за досліджуваною дисципліною.

Вивчаючи навчальну дисципліну, студенти отримують знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. На практичних і семінарських заняттях обговорюються найскладніші питання з навчальної дисципліни. Для закріплення набутих знань студентами має бути виконана самостійна робота. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи навчального процесу.

Виконання практичних, семінарських завдань та самостійної роботи за темами навчальної дисципліни зробить студентів більш компетентними в питаннях бухгалтерського обліку в банках. Таким чином, для виконання професійних завдань на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр» студенти набудуть наступні **компетенції**:

1) орієнтуватися в організаційних, правових та економічних основах створення та діяльності неприбуткових організацій;

2) систематизувати положення, інструкції, методичні вказівки з питань організації бухгалтерського обліку в неприбуткових організаціях;

3) вчасно складати та відповідним чином оформляти первинну облікову документацію у момент проведення операції;

4) обробляти первинні та зведені бухгалтерські документи за всіма об'єктами обліку і зберігати їх;

5) систематизувати за датами проведені операції, а також проведені та прийняті до обліку документи;

6) вести облік доходів і витрат установи;

7) нараховувати суми, що належать для внеску в бюджет і сплачувати їх;

8) знати методи та техніку обліку за всіма ступенями облікового процесу;

- 9) складати первинну облікову документацію з усіх операцій установи;
- 10) складати звіт про використання коштів неприбуткових організацій і установ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- 1) порядок внесення до реєстру неприбуткових установ і організацій;
- 2) порядок реєстрації в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування;
- 3) порядок визначення структури ознаки неприбуткових установ і організацій;
- 4) класифікацію неприбуткових установ і організацій;
- 5) порядок організації обліку в неприбуткових установах;
- 6) джерела формування коштів неприбуткової організації;
- 7) поняття цільових та нецільових доходів;
- 8) визначення доходів, що підлягають сплаті податку на прибуток;
- 9) джерела формування доходів місцевого бюджету;
- 10) як визначаються мінімальні розміри місцевих бюджетів;
- 11) який орган державної влади здійснює реєстрацію політичних партій;
- 12) яку інформацію повинен містити статут політичної партії;
- 13) можливі джерела формування майна політичної партії;
- 14) особливості відображення в обліку політичних партій;
- 15) організаційно-правове регулювання благодійності і діяльності благодійних організацій;
- 16) яким чином поділяються благодійні організації за своїм статусом;
- 17) склад майна та коштів благодійної організації;
- 18) визначення благодійності, меценатства та спонсорства;
- 19) порядок звітування набувачів благодійної допомоги перед благодійниками та благодійними установами;
- 20) порядок відображення в обліку доходів і витрат благодійної установи;
- 21) види звітності благодійних установ;
- 22) організаційні, правові та економічні основи створення і діяльності кредитних спілок;
- 23) порядок формування, елементи капіталу кредитної спілки та джерела її створення;
- 24) особливості відображення в обліку діяльності кредитної спілки;
- 25) методи нарахування відсотків за вкладами членів кредитної спілки та розрахунок виплати відсотків за вкладами (депозитами);
- 26) види звітності кредитних спілок;

- 27) порядок створення та реєстрації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів, основи їх діяльності;
- 28) види доходів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів;
- 29) особливості відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів;
- 30) рівні пенсійної системи України та джерела здійснення пенсійного забезпечення;
- 31) основні завдання та види діяльності пенсійного фонду;
- 32) основні напрямки витрат коштів Пенсійного фонду;
- 33) облікові реєстри аналітичного обліку касових і фактичних видатків на виплату пенсій та допомоги;
- 34) форми звітності Пенсійного фонду України;
- 35) види релігійних організацій в Україні та мета їх створення;
- 36) якими нормативними документами визначається правове становище релігійних організацій;
- 37) класифікація релігійних організацій за функціональною ознакою;
- 38) порядок реєстрації та джерела формування власних коштів релігійних організацій;
- 39) яку інформацію повинен містити статут релігійної організації;
- 40) основне фінансове джерело релігійних організацій;
- 41) особливості відображення в обліку діяльності релігійної організації;
- 42) на які категорії поділяється персонал релігійних організацій
- 43) визначення терміну «бюджетна установа»;
- 44) види доходів та витрат бюджетних установ;
- 45) характеристику касових та фактичних витрат бюджетної установи та рахунків для їх обліку;
- 46) складові частини кошторису;
- 47) що таке план асигнувань;
- 48) мета діяльності профспілок;
- 49) види діяльності, які мають право здійснювати профспілки;
- 50) джерела формування майна профспілки;
- 51) відображення в обліку цільових доходів профспілки;
- 52) які доходи профспілки звільняються від оподаткування;
- 53) види витрат профспілкової організації;
- 54) види звітності профспілки;

55) якими нормативними документами керуються у своїй діяльності громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднання;

56) мета створення спілок та асоціацій;

57) види господарських об'єднань;

58) визначення асоціації, корпорації, консорціума та концерну;

59) форми звітності відповідно до П(С)БО 1, що надаються неприбутковими організаціями;

60) який звітний період та основні вимоги має Податковий звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Перед вивченням даної навчальної дисципліни студенти мають бути обов'язково ознайомлені з навчальною програмою дисципліни, організацією форм навчання, а також зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів. Крім того студенти ознайомлюються з усіма видами контролю та методикою оцінювання набутих знань.

Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни в умовах кредитно-модульної системи навчального процесу здійснюється в таких формах: лекційні, семінарські та практичні заняття; контрольні заходи; самостійна робота студентів; консультації, виконання індивідуального завдання студентом. Можуть впроваджуватися інші форми навчальної і науково-дослідної діяльності студентів (презентації, коучинг, семінари-дискусії, написання студентських науково-дослідних статей і робіт, а також участь у конференціях за тематикою навчальної дисципліни, що вивчається).

Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох модулів, які логічно пов'язані за змістом та взаємозв'язками.

Вивчення студентами навчальної дисципліни проводиться шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістовних модулів. Кожний змістовний модуль – це відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує декілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємовідносинами.

Тематичний план цієї дисципліни складається з двох модулів, які наведені в табл. 2.

**Структура залікового кредиту навчальної дисципліни
«Облік у неприбуткових організаціях»**

Теми	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	семінарські та практичні заняття	самостійну роботу	індивідуальн у роботу
1	2	3	4	5
Змістовний модуль 1. Особливості відображення в обліку діяльності неприбуткових установ				
Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій	1	1	7	
Тема 2. Відображення в обліку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та політичних партій	1	1	7	
Тема 3. Ведення бухгалтерського обліку в благодійних фондах та організаціях	3	3	6	
Тема 4. Кредитні спілки: організація діяльності та їх облік	3	3	6	
Тема 5. Відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів	2	2	6	
Тема 6. Відображення в обліку діяльності Пенсійних фондів	1	1	6	
Тема 7. Особливості відображення в обліку діяльності релігійних організацій	2	2	6	
Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників	3	3	6	
Тема 9. Звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями	1	1	6	
Усього годин	17	17	56	18

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовний модуль 1. Особливості відображення в обліку діяльності неприбуткових установ

Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій

Порядок внесення до реєстру неприбуткових установ і організацій. Реєстрація в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування. Визначення структури ознаки неприбуткових установ і організацій. Філії, представництва, відділення і інші відособлені підрозділи неприбуткових організацій. Класифікація неприбуткових установ і організацій. Організація обліку в неприбуткових організаціях.

Предмет і метод бухгалтерського обліку. Бухгалтерські документи та реєстри бухгалтерського обліку. Вимоги до ведення бухгалтерського обліку неприбуткових організацій. Джерела формування коштів неприбуткової організації. Цільові та нецільові доходи. Доходи від фінансової діяльності у вигляді пасивних доходів. Доходи від основної уставної неприбуткової діяльності. Доходи, що підлягають сплаті податку на прибуток. Аналітичний облік коштів цільового фінансування та цільових отримань за їх призначенням та джерелам отримання. Цільове фінансування у вигляді капітальних інвестицій.

Тема 2. Відображення в обліку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та політичних партій

Види неприбуткових організацій, що належать до першої групи, відповідно до класифікатора. Органи державної влади України, органи місцевого самоврядування; установи та організації, що створені органами державної влади України та органами місцевого самоврядування. Джерела формування доходів місцевого бюджету. Нормативні документи, за якими визначається порядок зарахування доходів до місцевого бюджету.

Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування. Мінімальні розміри місцевих бюджетів. Політичні партії, їх види та форми власності в Україні. Реєстрація та статут політичних партій. Джерела формування майна політичної партії. Особливості відображення в обліку

діяльності політичних партій. Фінансування політичних партій в Україні. Види неоподаткованих доходів політичних партій податком на прибуток. Ендавмент.

Тема 3. Ведення бухгалтерського обліку в благодійних фондах та організаціях

Організаційно-правове регулювання благодійності і діяльності благодійних організацій. Розподіл благодійних організацій за своїм статусом. Державна реєстрація благодійних організацій. Реєстрації у податкових органах. Порядок реорганізації благодійної установи. Діяльність благодійних організацій згідно до статуту. Склад майна та коштів благодійної організації. Розмір витрат на утримання благодійної організації.

Благодійність, меценатство, спонсорство. Звіт набувачів благодійної допомоги перед благодійниками та благодійними установами. Вимоги, що виникають у разі ліквідації благодійної установи. Відображення в обліку доходів і витрат благодійної установи. Звітність благодійних установ та контроль за їх діяльністю.

Тема 4. Кредитні спілки: організація діяльності та їх облік

Організаційні, правові та економічні основи створення і діяльності кредитних спілок. Види діяльності кредитної спілки згідно до уставу. Формування капіталу кредитної спілки. Елементи капіталу кредитної спілки та джерела їх створення.

Особливості відображення в обліку діяльності кредитної спілки. Залучення коштів на депозитні рахунки, їх облік. Бухгалтерський облік кредитних операцій кредитної спілки. Методи нарахування відсотків за вкладками членів кредитної спілки. Розрахунок виплати відсотків за вкладками (депозитами). Види вкладів членів кредитної спілки та порядок нарахування доходів за ними. Звітність кредитних спілок.

Тема 5. Відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів

Порядок створення та реєстрації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів, основи їх діяльності. Відносини, що регулюються Законом «Про об'єднання

співвласників багатоквартирних будинків». Доходи об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів.

Особливості відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів. Облік постійного використання земельної ділянки на якій розміщується багатоквартирні жилі будинки. Відображення в обліку майна і коштів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів. Реорганізація житлово-будівельного кооперативу в об'єднання співвласників багатоквартирних будинків. Пасивні доходи об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів та відображення їх в бухгалтерському обліку.

Тема 6. Відображення в обліку діяльності Пенсійних фондів

Пенсійна система України. Джерела здійснення пенсійного забезпечення. Солідарна та накопичувальна система пенсійного забезпечення. Недержавне пенсійне забезпечення. Орган управління фінансами пенсійного забезпечення в Україні. Нормативні документи, що визначають статус та повноваження Пенсійного фонду. Завдання та види діяльності пенсійного фонду. Джерела формування коштів Пенсійного фонду. Витрати коштів Пенсійного фонду.

Бухгалтерський облік операцій Пенсійного фонду. Облікові реєстри аналітичного обліку касових і фактичних видатків на виплату пенсій та допомоги. Форми звітності Пенсійного фонду України. Види недержавних пенсійних фондів. Нормативні документи за якими регламентується їх створення, діяльність та ліквідація. Інвестиційне управління пенсійними активами.

Тема 7. Особливості відображення в обліку діяльності релігійних організацій

Види релігійних організацій в Україні, мета їх створення та правове становище. Вищий орган управління з релігійних питань в Україні. Класифікація релігійних організацій за функціональною ознакою. Реєстрація релігійної організації. Джерела формування власних коштів. Статут релігійної організації. Вирішення майнових питань у разі припинення діяльності установи. Фінансове джерело релігійних організацій.

Особливості відображення в обліку діяльності релігійної організації. Відображення в бухгалтерському обліку операцій з продажу релігійних товарів. Первинні документи, що підтверджують факт приймання пожертвувань. Бухгалтерські записи при надходженні пожертвувань на відновлення храму в касу релігійної організації. Категорії персоналу релігійних організацій. Використання трудового договору.

Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників

Бюджетні установи, які відносяться до неприбуткових організацій. Доходи бюджетних установ. Витрати бюджетних установ. Характеристика касових та фактичних витрат бюджетних установ та рахунків для їх обліку. Складові частини кошторису. План асигнувань.

Діяльність професійних спілок, їх об'єднань та організацій. Мета та види діяльності профспілок. Формування статуту. Джерела формування майна установи. Відображення в обліку цільових доходів профспілки. Доходи профспілки які звільняються від оподаткування. Витрати профспілкової організації. Види виплат, які не враховуються до складу місячного заробітку з метою сплати профспілкових членських внесків. Звітність профспілок.

Громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднання. Нормативні документи. Спортивні федерації та фізкультурно-спортивні товариства. Особливості відображення в обліку діяльності таких об'єднань.

Спілки, асоціації та інші об'єднання юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників та не здійснюють господарську діяльність. Види господарських об'єднань. Асоціації, корпорації, консорціуми та концерни.

Тема 9. Звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями

Форми звітності відповідно до П(С)БО 1, що надаються неприбутковими організаціями. Бухгалтерська, статистична та податкова

звітність. Звітні періоди, основні вимоги та складові частини до заповнення Податкового звіту про використання коштів неприбутковими установами й організаціями. Відображення у звітності неприбуткових установ безоплатно отриманих або добровільних пожертвувань. Терміни подачі звіту до податкових органів.

4. Плани лекцій

Змістовний модуль 1. Особливості відображення в обліку діяльності неприбуткових установ

Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій

1. Внесення до реєстру неприбуткових установ і організацій.
2. Класифікація неприбуткових установ і організацій.
3. Загальні правила ведення бухгалтерського обліку неприбуткових організацій

Література: основна [2; 28; 29]; додаткова [31; 40; 52; 53]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 2. Відображення в обліку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та політичних партій

1. Органи державної влади та організації створені ними
2. Органи місцевого самоврядування та організації створені ними
3. Особливості організації та обліку політичних партій

Література: основна [2; 8; 16]; додаткова [31; 39; 40; 49; 53; 54]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 3. Ведення бухгалтерського обліку в благодійних фондах та організаціях

1. Організаційно-правове регулювання благодійності та діяльності благодійних організацій.
2. Особливості господарської діяльності благодійної організації.
3. Відображення в обліку доходів і витрат благодійної установи.

Література: основна [1; 2; 5; 10; 28; 29]; додаткова [31; 37 – 40; 42; 43; 46; 49; 52 – 55]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 4. Кредитні спілки: організація діяльності та їх облік

1. Організаційні, правові та економічні основи створення і діяльності кредитної спілки.
2. Формування капіталу кредитної спілки.
3. Відображення в обліку діяльності кредитної спілки.
4. Облік внесків членів кредитної спілки.

Література: основна [2; 7; 10; 23; 28; 29]; додаткова [31; 40; 47; 49; 52 - 54]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 5. Відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів

1. Створення та реєстрація об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, основи їх діяльності.
2. Облік постійного використання земельної ділянки багатоквартирними жилими будинками.
3. Облік майна та коштів житлово-будівельних кооперативів.

Література: основна [2 – 4; 6; 7; 9]; додаткова [11; 26; 30; 33 – 41; 48; 49; 52]; ресурси мережі Інтернет [55 – 57].

Тема 6. Відображення в обліку діяльності Пенсійних фондів

1. Пенсійна система України, джерела здійснення пенсійного забезпечення.
2. Основні завдання та види діяльності пенсійного фонду.
3. Особливості відображення в обліку діяльності державних і недержавних Пенсійних фондів.
4. Форми звітності Пенсійного фонду України.

Література: основна [2; 12; 15; 28; 29]; додаткова [31; 40; 49; 52 – 55]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 7. Особливості відображення в обліку діяльності релігійних організацій

1. Організаційні, правові та економічні основи створення і діяльності релігійних організацій.
2. Класифікація релігійних організацій за функціональною ознакою.

3. Майно релігійних організацій та його облік
4. Особливості обліку праці в релігійних організаціях

Література: основна [2; 13; 25; 28; 29]; додаткова [31; 39; 49; 53 – 55]; ресурси мережі Інтернет [58 – 60].

Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників

1. Бюджетні установи, які відносяться до неприбуткових організацій.
2. Особливості обліку в профспілкових організаціях
3. Громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднання: особливості обліку.
4. Асоціації та інші об'єднання юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників.

Література: основна [2 – 4; 9; 11; 14; 17 – 19; 21; 22; 26 – 29]; додаткова [31 – 33; 34; 36; 39 – 41; 49; 50 – 55]; ресурси мережі Інтернет [57 – 60].

Тема 9. Звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями

1. Види звітності неприбуткових установ і організацій.
2. Порядок заповнення Звіту про використання коштів неприбутковими установами й організаціями.
3. Оподаткування неприбуткових організацій.

Література: основна [2; 28; 29]; додаткова [30; 39; 40; 48]; ресурси мережі Інтернет [58 – 60].

5. Плани семінарських та практичних занять

Теми семінарських занять

Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань.

Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

На кожному семінарському занятті (табл. 3) викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і вистояти свою позицію тощо.

Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у відповідний журнал. Отримані студентами оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формувати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Таблиця 3

План проведення семінарських занять

Назва теми	Перелік семінарських занять (опрацьованих питань)	Кількість годин	Література
Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок внесення до реєстру неприбуткових установ і організацій. 2. Порядок реєстрації в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування. 3. Визначення структури ознаки неприбуткових установ і організацій. 4. Джерела формування коштів неприбуткової організації. 5. Поняття цільових та нецільових доходів. 6. Визначення доходів, що підлягають сплаті податку на прибуток. 7. Особливості цільового фінансування у вигляді капітальних інвестицій. 	1	<p>Основна: [2; 28; 29];</p> <p>додаткова: [31; 40; 52; 53];</p> <p>ресурси мережі Інтернет [56 – 60]</p>

Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація бюджетних установ які відносяться до неприбуткових організацій. 2. Види доходів та витрат наукової установи. 3. Характеристика касових та фактичних витрати бюджетної установи та рахунків для їх обліку. 4. Визначення та мета складення кошторису, плану асигнувань. 5. Види діяльності та джерела формування профспілок. 6. Відображення в обліку цільових доходів профспілки. 7. Діяльність громадських організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань. 8. Неприбуткові організації у вигляді спілок та асоціацій. 9. Види господарських об'єднань. 10. Асоціації, корпорації, консорціуми та концерни 	1	<p>Основна: [2 – 4; 9; 11; 14; 17 – 19; 21; 22; 26 – 29];</p> <p>додаткова: [31 – 33; 34; 36; 39 – 41; 49; 50 – 55];</p> <p>ресурси мережі Інтернет [58 – 60]</p>
Разом годин за модулем	2		

Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування завдяки індивідуальному виконанню студентом відповідно сформульованих завдань. Практичні заняття проводяться на основі раніше підготовлених методичних указівок. Це послідовне складання форм звітності підприємства студентами на занятті, тестування для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, співбесіди та ін.

Мета виконання практичних завдань полягає в тому, щоб закріпити знання, одержані під час лекційних та самостійних занять, оволодіти навичками проведення бухгалтерських проведень за тематикою з навчальної дисципліни, що вивчається.

Здійснення роботи передбачено в такій послідовності:

засвоєння основних питань з теми за рекомендованою літературою та конспектами лекцій;

ознайомлення із завданням та здійснення методики розрахунків;

здійснення розрахунків та складання кореспонденції;

заповнення первинної документації за тематикою, що вивчається.

План проведення практичних занять наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Перелік тем практичних занять

Теми практичних занять (згідно зі складом модуля)	Кількість годин	Література
1	2	3
Тема 2. Виконання практичного завдання по відображенню господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку органів державної влади, місцевого самоврядування, установ та організацій створених ними, а також політичних партій. Робота з обліковими документами, їх реквізитами	1	Основна [2; 8; 16]. Додаткова [31; 39; 40; 49; 53; 54]. Ресурси мережі Інтернет [56 – 60]
Тема 3. Ознайомлення з порядком обліку операцій під час формування уставного капіталу, операцій по наданню та отриманню благодійної допомоги. Розглянути особливості відображення в обліку гуманітарної допомоги в іноземній валюті. Виконання практичного завдання «Облік у благодійних організаціях»	3	Основна [2; 8; 16]. Додаткова [31; 37 – 40; 42; 43; 46; 49; 52 – 55]. Ресурси мережі Інтернет [56 – 60]
Тема 4. Ознайомлення та розгляд елементів капіталу кредитної спілки та джерел їх створення. Відображення в обліку нарахування і отримання доходів за наданими кредитами членам кредитної спілки, залучення коштів на депозитні рахунки. Методи визначення кількості днів для розрахунку процентних доходів (витрат). Виконання практичного завдання «Облік у кредитних спілках»	3	Основна [2; 7; 10; 23; 28; 29]. Додаткова [31; 40; 47; 49; 52 – 54] Ресурси мережі Інтернет [56 – 60]

1	2	3
Тема 5. Розгляд порядку здійснення операцій житлово-будівельних кооперативів за цільовим фінансуванням, прав постійного користування земельною ділянкою, передачі житлового будинку на баланс об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Виконання практичного завдання «Облік у житлово-будівельних кооперативах та об'єднань співвласників багатоквартирних будинків»	2	Основна [2 – 4; 6; 7; 9]. Додаткова [31; 40; 47; 49; 52 – 54]. Ресурси мережі Інтернет [55 – 57]
Тема 6. Розгляд джерел формування коштів та основних напрямків витрат Пенсійного фонду України. Відображення в обліку касових і фактичних видатків на виплату пенсій та допомоги. Складання бухгалтерських проведень за темою. Ознайомлення з формами звітності Пенсійного фонду України. Види недержавних пенсійних фондів, нормативні документи за якими регламентується їх створення, діяльність та ліквідація. Інвестиційне управління пенсійними активами	1	Основна [2; 12; 15; 28; 29]. Додаткова [31; 40; 49; 52 – 55]. Ресурси мережі Інтернет [56 – 60]
Тема 7. Відображення в обліку капітального будівництва релігійними організаціями, фінансового результату від торгівельних операцій релігійної крамниці та цільового фінансування на утримання релігійної організації. Виконання практичного завдання «Облік у релігійних організаціях»	2	Основна [2; 13; 25; 28; 29]. Додаткова [31; 39; 49; 53 – 55]. Ресурси мережі Інтернет [58 – 60]
Тема 8. Розгляд особливостей відображення в обліку бюджетних установ, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників. Виконання практичного завдання за темою.	2	Основна [2 – 4; 9; 11; 14; 17 – 19; 21; 22; 26 – 29]. Додаткова [31 – 33; 34; 36; 39 – 41; 49; 50 – 55]. Ресурси мережі Інтернет [57 – 60]
Тема 9. Ознайомлення з порядком заповнення Звіту про використання коштів неприбутковими установами й організаціями. Виконати практичне завдання по його заповненню. Розглянути форми звітності відповідно до П(С)БО 1, що надаються неприбутковими організаціями	1	Основна [2; 28; 29]. Додаткова [30; 39; 40; 48]. Ресурси мережі Інтернет [58 – 60]
Разом годин за модулем	15	

6. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу з даної з навчальної дисципліни студентам запропоновано виконання самостійної роботи з метою закріплення теоретичних і практичних знань.

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Вивчення додаткової літератури.
5. Робота із законодавчими і нормативними актами, інструкціями та положеннями.
6. Підготовка до практичних (семінарських) занять, дискусій, тестування, контрольних робіт.
7. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.
8. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

Питання для самостійного опрацювання

Змістовний модуль 1. Особливості відображення в обліку діяльності неприбуткових установ

Ознайомлення із законодавчими і нормативними актами, інструкціями, положеннями, правилами згідно з тематикою дисципліни.

Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій

Ознайомитися з організаційними, правовим та економічними основами створення і діяльності неприбуткових організацій. Розглянути класифікатор та порядок визначення структури ознаки неприбуткових установ. Ознайомитися з класифікацією та видами документації що використовують неприбуткові установи. Визначити види доходів від фінансової діяльності у вигляді пасивних доходів та розглянути класифікацію доходів від основної уставної неприбуткової діяльності – 7 год.

Література: основна [2; 28; 29]; додаткова [31; 40; 52; 53]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 2. Відображення в обліку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та політичних партій

Ознайомитися зі структурою ознаки неприбуткових установ – органів державної влади, місцевого самоврядування та політичних партій. Вміти складати статут цих організацій відповідно до законодавчої та нормативної бази, відображати в бухгалтерському обліку операції по формуванню статутного капіталу, за господарською діяльністю. Для цього студенти повинні засвоїти матеріал відносно формування джерел доходів місцевих бюджетів, матеріальну та фінансову основу місцевого самоврядування – 7 год.

Література: основна [2; 8; 16]; додаткова [31; 39; 40; 49; 53; 54]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 3. Ведення бухгалтерського обліку в благодійних фондах та організаціях

Вміти складати статут благодійних фондів та організацій відповідно до законодавчої та нормативної бази, розподіляти доходи на цільові та нецільові. Ознайомитися з порядком обліку операцій під час формування статутного фонду благодійних організацій, відображати в обліку доходи, витрати та гуманітарну допомогу – 6 год.

Література: основна [1; 2; 5; 10; 28; 29]; додаткова [31; 37 – 40; 42; 43; 46; 49; 52 – 55]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 4. Кредитні спілки: організація діяльності та їх облік

Ознайомитися з нормативними актами, інструкціями, положеннями, правилами за темою. Вміти складати статут кредитної спілки відповідно до законодавчої та нормативної бази. Розглянути порядок формування капіталу його елементи та джерела їх створення. Вміти відображати в обліку діяльність кредитної спілки, залучення коштів на депозитні рахунки та кредитні операції кредитної спілки. Ознайомитись з методами нарахування відсотків за вкладами членів кредитної спілки, вміти розраховувати та виплачувати відсотки за вкладами (депозитами); – 6 год.

Література: основна [2; 7; 10; 23; 28; 29]; додаткова [31; 40; 47; 49; 52 - 54]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 5. Відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів

Ознайомитися з нормативними документами, що регламентують організацію діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів, розглянути порядок здійснення операцій в обліку, загальну схему документообігу під час виконання цих операцій. Вміти виділяти види пасивних доходів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів та відобразити їх в бухгалтерському обліку. Вміти складати статут організацій відповідно до законодавчої та нормативної бази – 6 год.

Література: основна [2 – 4; 6; 7; 9]; додаткова [11; 26; 30; 33 – 41; 48; 49; 52]; ресурси мережі Інтернет [55 – 57].

Тема 6. Відображення в обліку діяльності Пенсійних фондів

Ознайомитися з нормативними актами, інструкціями, положеннями, правилами за темою. Вміти складати статут Пенсійного фонду відповідно до законодавчої та нормативної бази. Розглянути і вміти заповнювати документи, які використовуються установою під час проведення кореспонденції. Ознайомитися з рівнями пенсійної системи України, джерелами здійснення пенсійного забезпечення, характеристикою солідарної та накопичувальної системи пенсійного забезпечення, інвестиційним управлінням пенсійними активами Розглянути та вміти заповнювати форми звітності, які складає Пенсійний фонд України – 6 год.

Література: основна [2; 12; 15; 28; 29]; додаткова [31; 40; 49; 52 – 55]; ресурси мережі Інтернет [56 – 60].

Тема 7. Особливості відображення в обліку діяльності релігійних організацій

Ознайомитися з нормативними актами, інструкціями, положеннями, правилами за темою. Вміти складати статут релігійної організації відповідно до законодавчої та нормативної бази. Розглянути джерела формування власних коштів, та види основних фінансових джерел релігійних організацій. Ознайомитись із категоріями розподілу персоналу релігійних організацій та знати на яку категорію працівників релігійної

організації не поширюються соціальні гарантії. Розглянути відображення в обліку операцій установи – 6 год.

Література: основна [2; 13; 25; 28; 29]; додаткова [31; 39; 49; 53 – 55]; ресурси мережі Інтернет [58 – 60].

Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах, які відносяться до неприбуткових організацій, профспілок, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднань, асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб, що утримуються тільки за рахунок внесків засновників

Ознайомитися з нормативними документами, що регламентують організацію діяльності зазначених установ. Вміти складати статут організації відповідно до законодавчої та нормативної бази. Розглянути характеристику касових та фактичних витрат бюджетних установ та рахунків для їх обліку. Вміти складати кошторис та план асигнувань. Розглянути реєстрацію в обліку та відображення в балансі діяльності неприбуткових установ – 6 год.

Література: основна [2 – 4; 9; 11; 14; 17 – 19; 21; 22; 26 – 29]; додаткова [31 – 33; 34; 36; 39 – 41; 49; 50 – 55]; ресурси мережі Інтернет [57 – 60].

Тема 9. Звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями

Ознайомитися з нормативними актами, інструкціями, положеннями, правилами за темою. Розглянути форми звітності відповідно до П(С)БО 1, що надаються неприбутковими організаціями. Знати звітні періоди та основні вимоги до Податкового звіту про використання коштів неприбутковими установами й організаціями, вміння його заповнювати – 6 год.

Література: основна [2; 28; 29]; додаткова [30; 39; 40; 48]; ресурси мережі Інтернет [58 – 60].

7. Контрольні запитання для самодіагностики

- 1) порядок внесення до реєстру неприбуткових установ і організацій;
- 2) порядок реєстрації в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування;

- 3) порядок визначення структури ознаки неприбуткових установ і організацій;
- 4) створення філій, представництв, відділень і інших відособлених підрозділів неприбуткової організації;
- 5) класифікація неприбуткових установ і організацій;
- 6) порядок організації обліку в неприбуткових установах;
- 7) предмет і метод бухгалтерського обліку;
- 8) бухгалтерські документи та реєстри бухгалтерського обліку;
- 9) вимоги, що пред'являються до ведення бухгалтерського обліку неприбуткових організацій;
- 10) джерела формування коштів неприбуткової організації;;
- 11) поняття цільових та нецільових доходів;
- 12) отримання доходів від фінансової діяльності у вигляді пасивних доходів;
- 13) отримання доходів від основної уставної неприбуткової діяльності;
- 14) визначення доходів, що підлягають сплаті податку на прибуток;
- 15) поділення аналітичного обліку коштів цільового фінансування та цільових отримань за їх призначенням та джерелам отримання;
- 16) особливості цільового фінансування у вигляді капітальних інвестицій;
- 17) види неприбуткових організацій, що належать до першої групи, відповідно до класифікатора – органи державної влади України, органи місцевого самоврядування; установи та організації, що створені органами державної влади України та органами місцевого самоврядування;
- 18) джерела формування доходів місцевого бюджету;
- 19) якими нормативними документами визначається порядок зарахування доходів до місцевого бюджету;
- 20) що є матеріальною та фінансовою основою місцевого самоврядування;
- 21) як визначаються мінімальні розміри місцевих бюджетів;
- 22) визначення терміну «політична партія»;
- 23) яку форму власності мають політичні партії в Україні;
- 24) в наслідок чого може бути заборонено утворення і діяльність політичної партії;
- 25) який орган державної влади здійснює реєстрацію політичних партій;
- 26) яку інформацію повинен містити статут політичної партії;
- 27) можливі джерела формування майна політичної партії;
- 28) особливості відображення в обліку політичних партій;

- 29) з яких джерел не допускається фінансування політичних партій в Україні;
- 30) які доходи політичних партій не оподатковуються податком на прибуток;
- 31) що таке «ендавмент»;
- 32) організаційно-правове регулювання благодійності і діяльності благодійних організацій;
- 33) яким чином поділяються благодійні організації за своїм статусом;
- 34) порядок державної реєстрації благодійних організацій та реєстрації у податкових органах;
- 35) яким чином здійснюється реорганізація благодійної установи;
- 36) здійснення діяльності благодійних організацій згідно до статуту;
- 37) склад майна та коштів благодійної організації;
- 38) вимоги, що пред'являються до розміру витрат на утримання благодійної організації;
- 39) визначення благодійності, меценатства та спонсорства;
- 40) порядок звітування набувачів благодійної допомоги перед благодійниками та благодійними установами;
- 41) вимоги, що пред'являються до благодійної установи у разі її ліквідації;
- 42) порядок відображення в обліку доходів і витрат благодійної установи;
- 43) види звітності благодійних установ;
- 44) хто контролює діяльність благодійних установ;
- 45) організаційні, правові та економічні основи створення і діяльності кредитних спілок;
- 46) види діяльності кредитної спілки згідно до уставу;
- 47) порядок формування капіталу кредитної спілки;
- 48) елементи капіталу кредитної спілки та джерела їх створення;
- 49) особливості відображення в обліку діяльності кредитної спілки;
- 50) відображення в обліку залучених коштів на депозитні рахунки;
- 51) відображення в обліку кредитних операцій кредитної спілки;
- 52) методи нарахування відсотків за вкладами членів кредитної спілки;
- 53) розрахунок виплати відсотків за вкладами (депозитами);
- 54) види вкладів членів кредитної спілки та порядок нарахування доходів за ними;
- 55) види звітності кредитних спілок;

56) порядок створення та реєстрації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів, основи їх діяльності;

57) відносини, що регулюються Законом «Про об'єднання співвласників багатоквартирних будинків»;

58) види доходів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів;

59) особливості відображення в обліку діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів;

60) облік постійного використання земельної ділянки на якій розміщується багатоквартирні жилі будинки;

61) відображення в обліку майна і коштів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів;

62) порядок реорганізації житлово-будівельного кооперативу в об'єднання співвласників багатоквартирних будинків;

63) види пасивних доходів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів та відображення їх в бухгалтерському обліку;

64) рівні пенсійної системи України;

65) джерела здійснення пенсійного забезпечення;

66) характеристика солідарної та накопичувальної системи пенсійного забезпечення;

67) термін недержавного пенсійного забезпечення;

68) який орган здійснює управління фінансами пенсійного забезпечення в Україні;

69) якими нормативними документами визначені статус та повноваження Пенсійного фонду;

70) основні завдання та види діяльності пенсійного фонду;

71) хто здійснює керівництво діяльністю Пенсійного фонду України;

72) джерела формування коштів Пенсійного фонду;

73) основні напрямки витрат коштів Пенсійного фонду;

74) на які види операцій забороняється використання коштів Пенсійного фонду;

75) який документ регламентує питання щодо бухгалтерського обліку операцій Пенсійного фонду;

76) в якому обліковому реєстрі ведеться аналітичний облік касових і фактичних видатків на виплату пенсій та допомоги;

- 77) форми звітності Пенсійного фонду України;
- 78) види недержавних пенсійних фондів та яким нормативним документом регламентується їх створення, діяльність та ліквідація;
- 79) що таке інвестиційне управління пенсійними активами;
- 80) види релігійних організацій в Україні та мета їх створення;
- 81) якими нормативними документами визначається правове становище релігійних організацій;
- 82) роль держави в діяльності релігійних організацій;
- 83) визначення найвищого органу управління з релігійних питань в Україні;
- 84) класифікація релігійних організацій за функціональною ознакою;
- 85) порядок реєстрації релігійної організації;
- 86) джерела формування власних коштів релігійних організацій;
- 87) яку інформацію повинен містити статут релігійної організації;
- 88) яким чином вирішуються майнові питання у разі припинення діяльності релігійної організації;
- 89) основне фінансове джерело релігійних організацій;
- 90) які види підприємств мають право засновувати релігійні організації;
- 91) особливості відображення в обліку діяльності релігійної організації;
- 92) як в бухгалтерському обліку відображаються операції з продажу релігійних товарів в церковній крамниці;
- 93) який первинний документ підтверджує факт приймання пожертвувань;
- 94) які бухгалтерські записи складаються при надходженні пожертвувань на відновлення храму в касу релігійної організації;
- 95) на які категорії поділяється персонал релігійних організацій
- 96) в якому випадку при прийнятті працівників релігійної організації використовується трудовий договір;
- 97) на яку категорію працівників релігійної організації не поширюються соціальні гарантії;
- 98) визначення терміну «бюджетна установа»;
- 99) види доходів наукової установи;
- 100) на які види поділяються витрати бюджетних установ;
- 101) характеристику касових та фактичних витрати бюджетної установи та рахунків для їх обліку;
- 102) визначення кошторису;
- 103) складові частини кошторису;
- 104) що таке план асигнувань;
- 105) визначення терміну «профспілка»;

- 106) мета діяльності профспілок;
- 107) які види діяльності мають право здійснювати профспілки;
- 108) які види діяльності мають право здійснювати профспілки;
- 109) яка інформація повинна міститися в статуті профспілки;
- 110) джерела формування майна профспілки;
- 111) відображення в обліку цільових доходів профспілки;
- 112) які доходи профспілки звільняються від оподаткування;
- 113) види витрат профспілкової організації;
- 114) які види виплат не враховуються до складу місячного заробітку з метою сплати профспілкових членських внесків;
- 115) види звітності профспілки;
- 116) якими нормативними документами керуються у своїй діяльності громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості та їх об'єднання;
- 117) визначення спортивної федерації та фізкультурно-спортивного товариства;
- 118) які види документації обов'язково повинна мати спортивна організація;
- 119) мета створення спілок та асоціацій;
- 120) види господарських об'єднань;
- 121) визначення асоціації, корпорації, консорціума та концерну;
- 122) форми звітності відповідно до П(С)БО 1, що надаються неприбутковими організаціями;
- 123) який звітний період та основні вимоги має Податковий звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями;
- 124) складові частини Податкового звіту про використання коштів неприбутковими установами й організаціями;
- 125) в які терміни подається Податковий звіт про використання коштів неприбутковими установами й організаціями до податкових органів.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Індивідуально-консультативна робота з теоретичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

- 1) індивідуальних консультацій (запитання – відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни);

2) групових консультацій (розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів, методик і систем обліку у виробничу практику).

Індивідуально-консультативна робота з практичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

1) індивідуальних консультацій (розгляд практичних завдань, стосовно яких виникли запитання);

2) групових консультацій (розгляд практичних завдань та ситуацій, які потребують колективного обговорення).

Індивідуально-консультативна робота проводиться у вигляді:

1) індивідуального захисту самостійних та індивідуальних завдань;

2) підготовки рефератів та тез для виступу на науковому семінарі;

3) підготовки рефератів для виступу на науковій конференції.

9. Методики активізації процесу навчання

При викладанні даної навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції (міні-лекції), семінар-дискусія, банки візуального супроводження.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома – трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При викладенні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей і досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 чоловік і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Семінар-дискусія передбачає обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають

формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Банки візуального супроводження – сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни наведено у табл. 5.

Таблиця 5

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Тема 1. Основи діяльності неприбуткових установ і організацій	<i>Проблемна лекція</i> з питання «Діяльність благодійних організацій в Україні». «Відображення в обліку діяльності творчих спілок, молодіжних та дитячих суспільних організацій»
Тема 8. Бухгалтерський облік у бюджетних установах та організаціях, які відносяться до неприбуткових і утримуються тільки за рахунок внесків засновників	<i>Міні-лекція, семінар-дискусія</i> з питання «Відображення в обліку діяльності творчих спілок, молодіжних та дитячих суспільних організацій» <i>Міні-лекція, семінар-дискусія</i> з питання «Відображення в обліку неприбуткових організацій операцій з іноземною валютою»; <i>презентація</i> результатів роботи в малих групах

10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів враховує види занять, які згідно з програмою даної навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу і виконання індивідуальних завдань.

Після вивчення кожної теми дисципліни проводиться поточний контроль знань студентів. Для цього використовуються різні методи опитування студентів за вивченим матеріалом:

- проведення семінарських занять;
- письмові контрольні роботи;

відповіді на тести;
перевірка виконання практичних занять;
оцінювання виконання індивідуального завдання;
проведення проміжного контролю;
проведення модульного контролю;
проведення письмового іспиту.

При оцінюванні відповідей викладач оцінює обсяг відтвореної інформації, обсяг доведеної інформації, обсяг додаткової інформації, доцільність застосування додаткової інформації та частоту використання допомоги викладача.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення семінарських і практичних занять – це перевірка підготовленості студента стосовно виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

систематичність, активність та результати роботи студента протягом семестру над вивченням матеріалу дисципліни, який передбачений програмою;
відвідування занять;
виконання завдань для самостійного опрацювання;
пошуково-аналітична робота студента;
рівень виконання модульних завдань.

Оцінювання проводиться за дванадцятибальною системою за наступними критеріями:

1) ступінь засвоєння та розуміння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях;

2) ступінь засвоєння знань, набутих на практичних заняттях з навчальної дисципліни;

3) ознайомлення з основною, додатковою рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з проблемами, які виникають при вивченні теми навчальної дисципліни, виконання домашніх завдань;

4) вміння поєднувати теорію з практикою при виконанні практичних завдань, під час проведення розрахунків за окремими показниками;

5) логіка, стиль і структура відповідей на запитання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;

6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

7) виконання студентом пошуково-аналітичної роботи (розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять, обговорення та захист матеріалів реферату, участь у діловій грі, семінарах, перевірка правильності

виконання завдань) та наукової роботи (доповіді на наукових студентських конференціях і семінарах, написання наукових публікацій).

Викладач оцінює знання кожного студента при опитуванні за такими критеріями (табл. 6).

Таблиця 6

Критерії оцінювання знань студента

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	2
12	Відповідь студента повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча, студент оволодів розумовими операціями: аналізує, синтезує, порівнює, узагальнює, робить висновки. Студент показав добре володіння теоретичним матеріалом, відповідними категоріями, знання законодавчих і нормативних документів, обізнаність у літературних джерелах. Правильними були відповіді на тести та контрольні запитання
11	Студент дав правильну відповідь на поставлене запитання, при цьому показав добре володіння теоретичним матеріалом, відповідними категоріями, знання законодавчих і нормативних документів, обізнаність у літературних джерелах, уміння аргументувати висновки. При відповіді на тести та виконанні практичних завдань припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє й виправляє
10	Студент уміє усвідомлено засвоювати інформацію про ведення обліку в банках в обсязі, що передбачений програмою. Відповідь студента правильна, логічна, доказова. Практичні завдання виконує в цілому правильно. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається окремих неточностей, які може виправляти самостійно. Виявляє пізнавально-творчий інтерес при виконанні ІНДЗ
9	Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спроможний переконливо аргументувати свою відповідь, показав недостатнє знання законодавчих і нормативних документів, літературних джерел. Допускає незначні помилки у відповідях на тести, при написанні контрольної роботи або при виконанні самостійної чи індивідуальної роботи
8	Студент самостійно, з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних і самостійних завдань. Дає визначення основних питань, аналізує, порівнює інформацію, відповідь студента логічна, доказова, але неповна.

1	2
8	Виконує практичні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє
7	Студент самостійно, з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його при виконанні практичних і самостійних завдань. Дає визначення основних питань, аналізує, порівнює, робить висновки. Відповідь студента логічна, доказова але неповна або фрагментарна. Виконує практичні та самостійні завдання за типовим алгоритмом з консультативною допомогою викладача. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які частково виправляє
6	Студент дав неповну відповідь або з допущеними помилками, не зміг аргументувати, показав недостатню обізнаність із законодавчими і нормативними актами. Допускає помилки при відповідях на тести, при виконанні контрольної та самостійної роботи. Рівень оволодіння розумовими операціями присутній не в повній мірі
5	Студент дав неповну відповідь або з допущеними помилками, не зміг аргументувати, показав недостатню обізнаність із законодавчими і нормативними актами. Основні положення навчального матеріалу використовує на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння. Практичні та самостійні завдання виконує за допомогою викладача. Допускає значну кількість помилок при відповідях на тести, при виконанні контрольної роботи, на практичних заняттях, які самостійно виправити не може
4	Студент на рівні запам'ятовування, без розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання з допомогою викладача. При виконанні практичних, самостійних, індивідуальних і контрольних робіт стикається зі значними труднощами. Допускає багато помилок при відповідях на тести, на практичних заняттях, які самостійно виправити не може
3	Студент дав неправильну відповідь на запитання, показав незадовільне володіння теоретичними знаннями з дисципліни, необізнаність у законодавчих та нормативних актах. Більшість відповідей на тести з помилками, незадовільно виконана контрольна робота, відсутнє індивідуальне завдання

1	2
2	Студент дав неправильну відповідь на запитання, показав незадовільне володіння теоретичними знаннями з курсу, необізнаність у
2	законодавчих та нормативних актах. Відповіді на тести з помилками, незадовільно виконана контрольна робота, відсутнє індивідуальне завдання
1	Відповідь студента елементарна, неповна або майже відсутня

Проведення поточного тестування відбувається за кожною темою змістовного модуля. Це дає можливість оцінити знання студента з теоретичних питань навчальної дисципліни.

Тестові завдання побудовані за такою схемою: поставлено запитання і наведено три відповіді, з яких одна є правильною.

Тестові завдання складені за окремими варіантам, в яких питання і відповіді не співпадають з порядковими номерами тестових завдань. Обсяг тестового завдання залежить від теми навчальної дисципліни і становить від 20 до 35 запитань.

Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії, які наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Критерії оцінювання знань студента

Бали	Обсяг тестових завдань у запитаннях			
	20	25	30	35
12	без помилок	без помилок	без помилок	одна помилка
11	-	одна помилка	одна помилка	дві помилки
10	одна помилка	дві помилки	дві помилки	три помилки
9	-	три помилки	три помилки	чотири помилки
8	дві помилки	-	чотири помилки	-
7	-	чотири помилки	-	п'ять помилок
6	три помилки	-	п'ять помилок	шість – сім помилок
5	чотири помилки	п'ять помилок	шість помилок	вісім – десять помилок
4	п'ять помилок	шість помилок	сім помилок	одинадцять – п'ятнадцять помилок
3	більше п'яти помилок	більше шести помилок	більше семи помилок	більше п'ятнадцяти помилок
2	більше десяти помилок	більше десяти помилок	більше десяти помилок	більше двадцяти помилок
1	більше дванадцяти помилок	більше чотирнадцяти помилок	більше п'ятнадцяти помилок	більше двадцяти п'яти помилок

Проведення поточного модульного контролю з метою оцінювання рівня знань студента здійснюється за двома складовими. Це лекційний модульний контроль і практичний модульний контроль.

Після вивчення тем 1 – 9 (змістовний модуль 1) студенти денної форми навчання виконують **Підсумкову контрольну роботу** поточного модульного контролю.

Підсумкова контрольна робота виконується студентами в аудиторії в письмовій формі. Кожна робота має свій варіант і складається з теоретичної та практичної частин.

Теоретична частина складається з дванадцяти тестових запитань.

У практичній частині роботи необхідно вирішити три задачі за різною тематикою – відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст наведених операцій та зробити розрахунки.

Оцінюється за 12-бальною системою окремо за теоретичну та практичну частину (по 12 балів кожна).

У теоретичній – по 1 балу за кожне тестове запитання.

У практичній частині роботи: по 4 бали за правильне рішення кожної із наведених задач модульної контрольної роботи.

Зразок модульної контрольної роботи

Теоретична частина

1) Засновниками благодійних організацій не можуть виступати:

А) іноземні громадяни;

Б) особи, що не мають громадянства (але яким виповнилося 18 років);

В) юридичні особи;

Г) органи державної влади.

2) Розмір витрат на утримання благодійної організації не може перевищувати:

А) 10% кошторису поточного року;

Б) 10% кошторису попереднього року;

В) 15% кошторису поточного року;

Г) 15 % кошторису попереднього року;

Д) 20% кошторису поточного року;

Е) 20% кошторису попереднього року;

3) Особливістю відображення в бухгалтерському обліку благодійної допомоги (безоплатної передачі) є те, що при перерахуванні грошових коштів або передаванні товарно-матеріальних цінностей ці операції в момент здійснення відображаються на субрахунку:

- А) 361;
- Б) 377;
- В) 481.

4) Доходами об'єднання житлово-будівельного кооперативу можуть бути:

- А) внески засновників;
- Б) надходження цільового характеру;
- В) безповоротне отримання ТМЦ на підтримання будинку у належному стані;
- Г) внески на ремонт приміщення;
- Д) проценти за депозитами;
- Е) усі варіанти відповідей.

5) Дохід неприбуткової спортивної організації визнається:

- А) в момент надходження коштів на розрахунковий рахунок (або в касу);
- Б) в момент відношення витрат або збитків на рахунок цільового фінансування;
- В) одночасно із збільшенням активів або зменшенням зобов'язань.

6) Не визнаються витратами неприбуткової організації:

- А) платежі за договорами комісії;
- Б) авансова сплата послуг, робіт;
- В) погашення отриманих кредитів та и позичок;
- Г) усі варіанти відповідей.

7) Щомісячне розподілення цільових коштів, затверджених для загального фонду неприбуткової організації, має назву:

- А) баланс;   Б) план асигнувань;   ) кошторис.

8) Нормативно-правовим актом, що установлює організаційні, кваліфікаційні, спеціальні вимоги відносно діяльності неприбуткової спортивної організації є:

- А) Закони України «Про фізкультуру та спорт», «Про оподаткування прибутку підприємств»;
- Б) ліцензійні умови;
- В) умови надання фізичних послуг.

9) Нецільові доходи неприбуткової організації відображаються у бухгалтерському обліку:

А) на 48 рахунку;

Б) з використанням відповідних рахунків класу 7;

В) з використанням відповідних рахунків класу 8 та 9.

10) Спільне майно співвласників будинку ЖБК складається з:

А) неподільного та розподільного майна;

Б) загального майна та майна що не розподіляється;

В) майна що розподіляється та орендується;

Г) неподільного та орендуємого майна.

11) Майно, яке надходить до неприбуткової організації у вигляді необоротних активів як пожертвування, у бухгалтерському обліку відображається:

А) за кредитом 424 рахунку;

Б) за дебетом 424 рахунку;

В) за кредитом 48 рахунку;

Г) за дебетом 48 рахунку.

12) Цільове фінансування, отримане організацією як компенсація (за збитки, витрати), або з метою негайної фінансової підтримки без майбутніх зв'язаних з цим випадком витрат, визнається доходом:

А) періоду, у якому виникла дебіторська заборгованість, що зв'язана з цим фінансуванням;

Б) в момент отримання грошових коштів.

Практична частина

Задача №1

Капітал кредитної спілки (КС) «Братва» на 01.01.10 г. складає 1 400 тис. грн., зобов'язання – 90 тис. грн. Члени кредитної спілки планують здійснити розміщення коштів на депозит:

Зюсюкін А.І. – у розмірі 10 тис. грн. на строк 12 місяців зі ставкою 10% річних та щоквартальним нарахуванням і сплатою відсотків;

Шніцель О. А. – на 1,5 року у розмірі 5 000 грн. зі ставкою 12% річних та щоквартальним нарахуванням і сплатою відсотків.

Необхідно відобразити у бухгалтерському обліку кредитної спілки «Братва» надходження коштів від членів КС з метою розміщення їх на

депозит, нарахування і виплату відсотків за 1 квартал, а також повернення суми депозиту по закінченні строку депозитного вкладу.

Задача №2

Житлово-будівельний кооператив (ЖБК) отримав членські внески в сумі 200 тис. грн., отримано гуманітарну допомогу на суму 2 тис. грн. у вигляді телефону (у наступному звітному періоді нарахована амортизація на балансову вартість телефону – 33,33 грн.).

Членські внески в сумі 185 тис. грн. згідно з рішенням загальних зборів членів кооперативу були внесені на депозитний рахунок АКБ «Прибутковий». Згідно з депозитним договором з банком, житлово-будівельний кооператив одержує від депозитного вкладу 20% річних. Нарахування та виплата відсотків здійснюється одноразово в останній робочій день звітного року. ЖБК використовує 9-й клас рахунків.

Необхідно відобразити бухгалтерські проведення за наведеними господарськими операціями та віднести визнані доходи на формування фінансових результатів.

Задача № 3

Неприбуткова спортивна організація «Геракл» (код ознаки неприбутковості 0006) отримала від ТОВ «Богатир» безповоротну фінансову допомогу: 2000 грн. готівкою и 2 000 грн. на розрахунковий рахунок, а також от ЗАТ «Атлант» безоплатно отримала спортивні тренажери на суму 2 500 грн. (строк експлуатації 5 років, амортизація нараховується лінійним методом). Цільове фінансування з державного фонду для проведення всеукраїнського турніру з волейболу – 7 000 грн.

Витрати на утримання організації склали: оренда адміністративного приміщення – 1 500 грн. Витрати на здійснення статутної діяльності становили: оренда спортзалу для проведення турніру – 6 000 грн. (за рахунок цільового фінансування); закуплено вимпели для переможців турніру у неплатника ПДВ – 1 000 грн. (за рахунок цільового фінансування).

Неприбуткова спортивна організація «Геракл» для відображення в обліку витрат використовує 9-й клас рахунків.

Необхідно відобразити у бухгалтерському обліку отримання цільових надходжень НСО «Геракл», нарахувати амортизацію на

спортивні тренажери, відобразити доходи і витрати організації та віднести визнані доходи на формування фінансових результатів.

Для визначення успішності кожного студента за поточним модульним контролем враховуються бали, отримані під час практичних і семінарських занять, поточного тестового контролю та підсумкової контрольної роботи за модулем, де визначається окремо середній бал знань з практичних, теоретичних (лекційних) занять і в цілому за модулем. Приклад розрахунку середнього балу знань студента, набутих при вивченні даної дисципліни, наведено в табл. 8.

Таблиця 8

**Розрахунок середнього балу знань студента
за результатами ПМК**

Поточний контроль знань студента		Самостійна робота	Підсумкова контрольна робота з ПМК		За результатами ПМК		Кількість балів за результатами ПМК
теоретичний модуль	практичний модуль		теоретичний модуль	практичний модуль	теоретичний модуль	практичний модуль	
1	2	3	4	5	6	7	8
8	10	9	6	9	7¹	9²	8³

Умовні позначення:

¹ [(графа 1 + графа 4) : 2] або $8 + 6 = 14 : 2 = 7$;

² [(графа 2 + графа 3 + графа 5) : 4] або $10 + 9 + 9 = 28 : 3 = 9$;

³ [(графа 6 + графа 7) : 2] або $7 + 9 = 16 : 2 = 8$.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних (семінарських) заняттях. Оцінювання проводиться за 12-бальною шкалою за такими критеріями:

1) рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити у процесі усного опитування, розуміння, якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час виконання практичних завдань;

2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

3) ознайомлення з рекомендованою літературою – основною та додатковою з питань, що розглядаються;

4) обсяг відтвореної, доведеної інформації, доцільність застосування додаткової інформації, частота використання допомоги викладача, кількість похибок (помилки, недоліків, дрібних похибок);

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії.

Проміжний модульний контроль. Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними модулями.

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів у систему оцінювання за шкалою ECTS наведена в табл. 10.

Таблиця 10

Переведення показників успішності знань студентів у систему оцінювання за шкалою ECTS

Відсоток студентів, які зазвичай успішно досягають відповідної оцінки	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за бальною шкалою, що використовується в ХНЕУ	Оцінка за національною шкалою
10	відмінне виконання	A	12 – 11	відмінно
25	вище середнього рівня	B	10	
30	взагалі робота правильна, але з певною кількістю помилок	C	9 – 7	добре
25	непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	6	задовільно
10	виконання задовольняє мінімальні критерії	E	5 – 4	
-	потрібне повторне перескладання	FX	3	незадовільно
-	повторне вивчення дисципліни	F	2 – 1	

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Закон Украины "О благотворительности и благотворительных организациях" от 16.09.97 г. № 531/97-ВР, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

2. Закон Украины «О бухгалтерском учете и финансовой отчетности в Украине» от 16.07.99 г. №996-XIV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

3. Закон Украины "О высшем образовании" от 17.01.02 г. №2984-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

4. Закон Украины «О государственной регистрации юридических лиц и физических лиц – предпринимателей» от 15.05.2003 г. №755-IV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

5. Закон Украины "О гуманитарной помощи" от 22.10.99 г №1192-XIV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

6. Закон Украины «О кооперации» от 01.07.2003 г. №1087-IV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

7. Закон Украины "О кредитных союзах" от 20.12.01 г. №2908-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

8. Закон Украины «О местном самоуправлении в Украине» от 21.05.97 г. №280/97-ВР, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

9. Закон Украины "О молодежных и детских общественных организациях" от 01.12.98 г. №281-XIV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

10. Закон Украины "О налогообложении прибыли предприятий" в редакции от 22.05.97 г. №283/97-ВР, с изменениями и дополнениями

11. Закон Украины "О научной и научно-технической деятельности" от 13.12.91 г. №1977-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

12. Закон Украины «О негосударственном пенсионном обеспечении» от 09.07.2003 г. №1057-IV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

13. Закон Украины "О свободе совести и религиозных организациях" от 23.04.91 г. №987-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

14. Закон Украины "О содействии социальному становлению и развитию молодежи в Украине" от 05.02.93 г. №2998-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

15. Закон Украины "О пенсионном обеспечении" от 05.11.91 г. №1788-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

16. Закон України "О политических партиях в Украине" от 05.04.01 г. №2365-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

17. Закон України "О предприятиях в Украине" от 27.03.91 г. №887-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

18. Закон України "О профессиональных союзах, их правах и гарантиях деятельности" от 15.09.99 г. №1045-XIV, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

19. Закон України "О профессиональных творческих работниках и творческих союзах" от 07.10.97 г. №554/97-ВР, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

20. Закон України "О страховании" от 07.03.96 г. №85/96-ВР, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

21. Закон України "О физической культуре и спорте" от 24.12.93 г. №3808-XII // www.rada.gov.ua

22. Закон України "Об образовании" от 23.05.91 г. №1060-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

23. Закон України "Об объединениях граждан" от 16.06.92 г. №2460-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

24. Закон України "Об объединениях совладельцев многоквартирного дома" от 29.11.01 г. №2866-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

25. Закон України "Об организациях работодателей" от 24.05.01 г. №2436-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

26. Закон України "Об основах социальной защищенности инвалидов в Украине" от 21.03.91 г. №875-XII, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

27. Закон України "Об охране культурного наследия" от 08.06.2000 г. №1805-III, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 " Дохід", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. №290, зі змінами і доповненнями // www.liga.net

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 г. №318, зі змінами і доповненнями // www.liga.net

11.2. Додаткова

30. Наказ Державної податкової адміністрації України "Про затвердження форми Звіту про використання коштів неприбуткових організацій і установ та Порядку її заповнення" від 11.07.97 р. №233 // www.liga.net

31. Наказ Державної податкової адміністрації України "Про затвердження порядку визначення структури ознаки неприбуткових установ (організацій)" від 03.07.200 р. №355 // www.liga.net
32. Постановление КМУ "Вопросы государственной регистрации творческих союзов" от 06.07.98 г. №1017// www.rada.gov.ua
33. Постановление КМУ "О порядке взимания и размерах сбора за регистрацию объединений граждан" от 26.02.93 г. №143 // www.rada.gov.ua
34. Постановление КМУ "О порядке предоставления статуса национальных всеукраинским творческим союзам" от 06.07.98 г. №1015 // www.rada.gov.ua
35. Постановление КМУ "О реализации Закона Украины "Об объединениях совладельцев многоквартирного дома" от 11.10.02 г. №1521 // www.rada.gov.ua
36. Постановление КМУ "Об утверждении Положения о Государственном реестре научных учреждений, которым предоставляется поддержка государства" от 23.04.01 г. №380 // www.rada.gov.ua
37. Постановление КМУ "Об утверждении Положения о порядке государственной регистрации благотворительных организаций" от 30.03.98 г. №382 // www.rada.gov.ua
38. Постановление КМУ "Об утверждении Порядка распределения товаров, полученных как благотворительная помощь, и контроля за целевым распределением благотворительной помощи в виде предоставляемых услуг или выполненных работ" от 17.08.98 г. №1295 // www.liga.net
39. Приказ ГНАУ "Об утверждении Инструкции о порядке учета налогоплательщиков" от 19.02.98 г. №80 // www.liga.net
40. Приказ ГНАУ "Об утверждении Положения о Реестре неприбыльных организаций и учреждений" от 11.07.97 г. №232 // www.liga.net
41. Приказ Министерства образования и науки Украины "Об утверждении Порядка включения в Государственный реестр научных учреждений, которым предоставляется поддержка государства" от 27.11.01 г. №767 // www.rada.gov.ua
42. Приказ Министерства финансов Украины "О порядке бухгалтерского учета гуманитарной помощи" от 14.12.99 г. №298 // www.liga.net
43. Приказ Министерства юстиции Украины "Об утверждении Положения о Едином государственном реестре объединений граждан и благотворительных организаций" от 14.12.98 г. №66/5 // www.rada.gov.ua
44. Положение о внесении информации о кредитных союзах в Государственный реестр финансовых учреждений, утвержденное

распоряжением Государственной комиссии по регулированию рынков финансовых услуг от 22.06.2004 г. №1099 // www.rada.gov.ua

45. Положение о Государственном реестре финансовых учреждений, утвержденное распоряжением Государственной комиссии по регулированию рынков финансовых услуг от 28.08.2003 г. №41 // www.rada.gov.ua

46. Положение о порядке государственной регистрации благотворительных организаций, утвержденное постановлением Кабинета Министров Украины от 30.03.98 г. №382, с изменениями и дополнениями // www.rada.gov.ua

47. Положення про погодження Статуту кредитних спілок з питань кредитування та розрахунків і надання позичок кредитними спілками, затверджене наказом НБУ від 17.03.94 р. №41 // www.liga.net

48. Инструкция о порядке учета плательщиков налогов, утвержденная приказом Государственной налоговой администрации Украины от 19.02.98 г. №80, с изменениями и дополнениями // www.liga.net

49. Инструкция о применении Плана счетов бухгалтерского учета активов, капитала, обязательств и хозяйственных операций предприятий и организаций, утвержденная приказом Министерства финансов Украины от 30.11.99 г. №291, с изменениями и дополнениями // www.liga.net

50. Инструкция о порядке списания материальных ценностей с баланса бюджетных учреждений, утвержденная приказом Государственного казначейства Украины и Минэкономики Украины от 10.08.2001 г. №142/181 // www.liga.net

51. Инструкция по учету основных средств и других необоротных активов бюджетных учреждений, утвержденная приказом Государственного казначейства Украины от 17.07.2000 г. №64, с изменениями и дополнениями // www.liga.net

52. Борщ Н. Все об учете и организации неприбыльных организаций. – Х.: Фактор, 2006. – 360 с.

53. Борщ Н., Кузнецов В., Казанова М. Все об учете и организации неприбыльных организаций. – Х.: Фактор, 2008. – 378 с.

54. План рахунків бухгалтерського обліку та інструкція про його застосування, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291. // www.liga.net

55. Спрощений план рахунків бухгалтерського обліку та інструкція про його застосування, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. №186 // www.liga.net

11.3. Ресурси мережі Інтернет:

- 56. Сервер Верховної Ради України // www.rada.gov.ua
- 57. ЛигаБизнесИнформ // www.liga.net
- 58. Нормативные акты Украины // www.hau.kiev.ua
- 59. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України // [http: // audit.w.3.kiev.ua](http://audit.w.3.kiev.ua)
- 60. Налоги и бухгалтерский учет // basa.tav.kharkov.ua

Зміст

Вступ	3
1. Кваліфікаційні вимоги до студентів у галузі обліку у неприбуткових установах	5
2. Тематичний план навчальної дисципліни	8
3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами	10
4. Плани лекцій	14
5. Плани семінарських та практичних занять	16
6. Самостійна робота студентів	21
7. Контрольні запитання для самодіагностики	24
8. Індивідуально-консультаційна робота	29
9. Методики активізації процесу навчання	30
10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	31
11. Рекомендована література	42
11.1. Основна	42
11.2. Додаткова	43
11.3. Ресурси мережі Інтернет	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма навчальної
дисципліни «Облік у неприбуткових організаціях»
для студентів напряму підготовки «Облік і аудит»
денної форми навчання**

**Укладачі Глєбова Наталія Володимирівна
Волошан Ірина Геннадіївна**

Відповідальний за випуск Пилипенко Андрій Анатолійович

Редактор

Коректор

План 2010 р. Поз. №

Підп. до друку   Формат 60 x 90 1/16 Папір MultiCopi. Друк Riso

Ум.-друк. арк.   Обл.-вид. арк.   Тираж   прим. Зам. №

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої
справи Дк № 481 від 13.06.2001 р.*

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ, 61001, м. Харків, пр. Леніна, 9а